

Số gia Truyền Truyện Kim viết: “Vua Quang Trung truyền cho tướng sĩ ăn tết Nguyên đán trước, . . .

Hàng năm vào dịp năm hết Tết đến, người Việt hải ngoại vì c chuân b đón Xuân vui Tết cổ truyền dân tộc quê người, thường vẫn giữ truyền thống check in k niềm các trận đánh thắng lịch sử của vua Quang Trung chống quân xâm lược Pháp ng Bắc.

Là vì các trận đánh thắng này đã diễn ra vào mùa xuân năm Kỷ Dậu 1789, cũng vào những ngày Tết. Và vì thắng lợi lịch sử này do tài đức binh khí nhân tướng, mưu lược của một vị vua xuất thân từ hàng dân giết Bình Định – Qui Nhơn: Nguyễn Huệ – Quang Trung. Lịch sử Việt Nam đã ghi nhận chiến thắng lịch sử kỳ diệu bằng bảy chữ đằm nét: “Vua Quang Trung Đế Phá Quân Thanh”, với các trận đánh Hà Hồi, Ngọc Hồi... làm quân xâm lược kinh hồn bạt vía, tướng sĩ đa phần bị thấy nơi chiến địa, Thắng soái Tôn Sĩ Nghị phải bỏ camp tin cậy thoát thân về Tàu!

Số gia Truyền Truyện Kim viết: “Vua Quang Trung truyền cho tướng sĩ ăn tết Nguyên đán trước, đến hôm trời ch thì cất quân đi, đến ngày mùng 7 tháng giêng thì vào thành Thăng long mới tiệc ăn mừng. Đến nơi, truyền lệnh cho ba quân đến nghe lệnh đi u khi n...”, và kết cuộc “... Tôn sĩ Nghị nã đêm đêm tin báo, hoảng hốt không kịp thắng yên ngựa và mặc áo giáp, đem mấy tên lính kéo chạy qua sông sang Bắc. Quân các trận nghe tin như thế, xô xao tan rã chạy trốn, tranh nhau sang cầu, mặt đất cầu đổ, sa xuống sông chết đuối, sông Nhị hà đầy những thân người chết...”(1)

Độc giả nhìn trang sử của số gia Truyền Truyện Kim viết về “Nhà Tây Sơn” (1788-1802), có nhiều người sẽ có chung nhận xét với chúng tôi về Nguyễn Huệ – Quang Trung: Nhà cách mạng thời đại, một thiên tài quân sự và chính trị, một đấng anh hùng dân tộc. Đây có lẽ không phải là nhận xét mới mẻ gì, vì trước chúng tôi, đã có nhiều người viết về Nguyễn Huệ – Quang Trung như thế. Nhưng đâu sao, với thành tâm tướng như công lao tiền nhân với lòng tận hân và

những công trình mà vua Quang Trung đã làm trong lịch sử dân tộc, chúng tôi vẫn viết lại những suy nghĩ của mình, có thể chỉ là sự lặp lại ý tưởng của người khác.

I.-HOÀNG ĐẾ QUANG TRUNG: NHÀ CÁCH MẠNG THIẾT ĐỊCH PHONG KIẾN VIỆT NAM

Là nhà cách mạng triệt để phong kiến Việt Nam, vì người thanh niên Nguyễn Huệ đột Bình Định – Qui Nhơn, với ba mẹ là sáu tuổi, với lòng yêu nước thắp ng dân, đã dám có hành động vượt ra khỏi các luật lệ ý thức hệ phong kiến, chấp nhận huy quyền “Độc làm vua, thua làm giặc”. Huy quyền là hành động cách mạng của Nguyễn Huệ vì có chính nghĩa nên đã “Độc làm vua” trăm họ và trở thành Hoàng đế Quang Trung.

Thức vật, trong bối cảnh mặt chế độ quân chế chuyên chế, luật lệ ý thức hệ phong kiến là Tam cương (Quân-thần, phu-phụ và phò-tử) trong đó dõ vua-tôi là trõng hõn cõ. Dõ này xây dựng trên quan niệm thần quyền, coi vua là con Trời (Thiên tử) thay Trời trị dân. Quyền cai trị này cha truyền con nối (Con vua thì dõ làm vua, con sãi chùa vẫn quét lá đa). Thõn dân có bõn phận phõc tùng và trung thành với vua, coi vua là biõu tượng quõc gia, trung thành với vua là yêu nước (Trung quân ái quốc), chõng lõ với vua là phõn nghịch. Do đó, mặt trung thõn khi phõi chõ t theo vua, vua bõo chõ t là phõi chõ t, nõu không là bõ t trung (Quân xõ thõn tõ, thõn bõ t tõ bõ t trung)...

Nhõng luật lệ phong kiến vĩa kõ đã ăn sâu vào não trõng ngõõi dân và chi phõi toàn xã hõi. Vĩa mà mặt thanh niên gõc nông dân nhõ Nguyễn Huệ, dù không xuõ t thân tõ “Cĩa Khõng sân Trình”, cũng biõ t rõ hõu quõ ghẽ gõm cĩa hành vi chõng lõ với võng quyõn, song đã làm mặt viõc ít ai dám làm. Nguyễn Huệ quõ là mặt nhà cách mạng của thõi dõ phong kiến. Cuõc cách mạng của Nguyễn Huệ đã thành công vì có chính nghĩa (chõng ngoõi xâm), tõ nghĩa dõ cõ nhiõu nhân tài và nhân dân õng hõ. Chính nhõ chính nghĩa mà viõc lên ngôi Hoàng đế (Quang Trung) của Nguyễn Huệ trở thành chính danh, mĩa mặt triõu dõ mĩa trong lịch sử Việt Nam, Triõu dõ Nhà Tây Sơn. Võ dĩõm này, sĩa gia Trõn Trõng Kim, sau khi ghi lõ viõc vua Lê Chiêu Thõng và Hoàng Thái hõu cõu cõu quân Thanh và mặt dõ của nhà Thanh nhân cõ hõi này cõõp nõõc ta, õng viõ t:”... Vĩa nõõc đã mặt, thì phõi lõ y lõi, õng Nguyễn Huệ mĩa lên ngôi Hoàng Đế, truyõn hõch dĩ khõp nõi, dõõng dõõng chính chính, đem quân ra đánh mặt trõn phá 20 vĩa quân Tàu, tõõng nhà Thanh là Tôn sĩ Nghõ phõi bõ cõ õn tín mà chõ y, làm cho vua tôi nõõc Tàu khiõp sĩa, tõõng sĩ nhà Thanh thõ t dõm. Tõõng tõ xĩa dõ nay nõõc ta chĩa có võ công nào lõm liõ t nhõ vĩa...” và õng kõ t luõn “Võ đánh dõi ngõõi Tàu dĩ lõ y nõõc lõi mà làm vua thì có dĩõu gì mà trái dõ?” (2)

II.-HOÀNG ĐẾ QUANG TRUNG: THIÊN TÀI QUÂN SỰ VÀ CHÍNH TRỊ

1.- THIÊN TÀI QUÂN SỰ :

Là vì khi khßi nghißp, Nguyßn Huß chß là mßt ngßi dßn mßc áo vßi, chßa hß đßc đào tßo tß mßt trßng qußn sß hay có kinh nghißm chißn trßng. Thß nhßng qua các trßn đánh khßi đßu vào đßt Gia đßnh đã bßn lßn đßi thßng qußn Xiêm la (Thái lan), đßn trßn đßi phá 20 vßn qußn Thanh, đã chßng tß Nguyßn Huß – Quang Trung quß là Thiên tài qußn sß.

Thßt vßy đßc lßch sß đã cho thßy mßu trí Trßi cho Nguyßn Huß đß phá tan cßng đßch nhà Thanh. Không trßng lßp nào đßy ông, nhßng trßc khi ra qußn Nguyßn Huß đã bißt cách nßm vßng tinh thßn tßng sß, cßng cß đßc nißm tßn thßng. Vß đßi mß này, lßch sß có ghi lßi, sau nhißu tháng ngày hành qußn thßn tßc Bßc tißn, ngày 20 tháng chßp năm 1788 thì đßn núi Tam đßp. Hai tßng Tây sßn là Ngô văn Sß và Ngô thßi Nhißm đßu ra tß tßi vßi vua Quang Trung. Hß tßu rßng vì qußn Tàu thß mßnh, sß đánh không nßi, cho nên phßi lui binh vß giß chß hißm yßu. Nghe vßy, vua Quang Trung không nhßng không mßt lßi khißn trách, mà cßi và nói rßng: “Chúng nó sang phen này là mua cái chßt đó thôi. Ta ra chuyßn này thân coi vißc qußn đánh giß, đã đßnh mßo rßi, đßi qußn Tàu chßng qua 10 ngày là xong vißc...” (3) Và còn đßnh vßi qußn sß rßng vào ngày 7 tháng gißêng thì vào thành Thăng long mß tißc ăn mßng chißn thßng. Trong trßn đánh Ngßc hßi vào tß mß sáng ngày mßng năm tháng gißêng năm 1789, qußn Tàu bßn súng ra nhß mßa “Vua Quang Trung đã sai ngßi lßy nhßng mßnh vßn, ghép ba mßnh lßi làm mßt, lßy rßm cß gißp nßc qußn ngoßi, rßi sai qußn kißu dßng cß 20 ngßi khißng mßt mßnh, mßi ngßi đßt mßt con dao nhßn, lßi có 20 ngßi cßm khí gißi theo sau. Vua Quang Trung cßi voi đi sau đßc chißn, qußn An nam vào gßn tßi cßa đßn, bß vßn xußng đßt, rút dao ra, xông vào chém, qußn đi sau cũng kéo ùa cß vào đánh. Qußn Tàu đßch không nßi, xßn xßo tán loßn, xßo lßn nhau mà chßy. Qußn Nam thßa thß đánh tràn đi, lßy đßc các đßn...” (4)

2.- THIÊN TÀI CHÍNH TRỊ :

Là vì xußt thân là ngßi thanh niên áo vßi đßt Bình Đßnh, không đßc hßc cao hißu rßng, song Nguyßn Huß tß khi khßi nghißp đßn lúc lên làm vua cai trß muôn dân, Quang Trung Hoàng đß đã chßng tß là mßt ngßi có mßu lßc chính trß Trßi cho.

Thßt vßy, đß tßo chính nghĩa thu phßc nhßn tâm và tßo thß chính đáng cho vißc xßng vßng,

nhóm quyßn trị vì muôn dân, những sốß kißn sau đây đã chứng tỏ vua Quang Trung có thiên tài về chính trị:

- Một là sau khi đem quân ra Bắc Hà diệt hß Trßnh chuyên quyền, Nguyễn Huß vẫn tôn vua Lê. Sĩß gia Trßn Trßng Kim nhận đßnh “y là đã có sốß mệnh mà đã biết làm việc nghĩa vậy”.

- Hai là khi đem quân ra Bắc Hà diệt Trßnh Bßng và Nguyễn Hßu Chßnh chuyên quyền, vẫn không diệt nhà Lê, diệt Giám đốc đß giữ gìn tông mißu tiên trißu. Theo sĩß gia Trßn Trßng Kim “Nhß thì cách ß với nhà Lê không ßy gì làm bßc”.

- Ba là trước khi diệt phá quân Thanh, vua Quang Trung đã có ý định hoà hoãn với cßng quốc phương Bắc và sau đó đã thực hiện việc trißu cßng và xin phong vßng, do biết ßng sốß và tính đßn sốß ß cho quốc gia và thßn dân. Trướcß khi tiến vào Thăng long, Vua Quang Trung đã nói rõ ý định với ßng sĩß rằng: “..Chúng là ßc ßn gßp 10 ßn ßc ta, sau khi chúng thua mất trßn rßi, tất chúng ßy làm xßu hß, ßi mßu báo thù, nhß thì đánh nhau mãi không thôi, dân ta hßi nhßu, ta làm sao nhß thì. Vậy đánh xong trßn này ta phải nhß Thì Nhißm dùng ßi nói cho khéo đß đình chỉ việc chiến tranh. Đßi mß ß năm ßa ßc ta đßng đßc sốß phù cßng rßi, thì ta không cßn phải ß chúng ßa.” (5) Sau khi diệt phá quân Thanh, Vua Quang Trung đã thực hiện ý định với ßng bßng mất ß sách ngoạiß giao khôn khéo mua chußc đßc các cßn thßn nhà Thanh (Phúc Khang An, Hoà Thân ...) để vua Thanh chấp nhận cßu phong cßa vua ßc Nam, với ßng đßc thß diệt trßc vẫn võ bá quan (cho ßng ß đóng vai Quang Trung giß qua trißu yết vua Thanh...)

- Bốn là mßc dßu đã đßc sốß phong cßa nhà Thanh, những vua Quang Trung vẫn hành xử theo cách Hoàng Đế, ßp công chúa Ngßc Hßn con vua Hißn Tông nhà Lê làm Bßc cung Hoàng hậu, tin dùng các cßu nhân tài cßn thßn nhà Lê.

Tóm ßi nhß ßi nhßn đßnh cßa sĩß gia Trßn Trßng Kim với vua Quang Trung: “Vua Quang Trung nhà Nguyễn Tây Sơn là ông vua anh dũng, ßy võ ßc mà đßng nghißp, những ngài có đß ßng, rßt am hißu việc trß ßc, biết trßng nhßng ngß ßi hißn tài văn hßc. Khi ngài ra ßy Bắc Hà, những ngß ßi nhß Ngô Thì Nhißm, Phan Huy Ích đßu đßc trßng đßng ..” (6)

III.- HOÀNG Đß QUANG TRUNG: MßT ĐßI ANH HÙNG DÂN TßC

Độc lập cho ai cũng biết là một câu vua Gia Long có công thống nhất đất nước, và đời với Quang Trung nhà Nguyễn Tây Sơn coi là kẻ thù đến đời sau khi diệt được nhà Tây Sơn, Gia Long đã có những hành vi trả thù tàn bạo và bất nhân. Thế nhưng, vua Quang Trung với độc lập cho ai và nhân dân Việt Nam mãi mãi coi là vị Đế Anh Hùng Dân Tộc, còn Gia Long thì không... Điều này cho thấy tính khách quan của độc lập và sự đánh giá công tội của các vị vua và triều đại rồi công minh.

Là đời anh hùng dân tộc, vì những phẩm chất và công trình phi thường của vua Quang Trung nên đã được độc lập ghi nhận và đánh giá, đã là niềm kiêu hãnh và tự hào chung cho dân tộc Việt Nam qua nhiều thế hệ. Vì thế công trình và phẩm chất kỳ của vua Quang Trung đã trở nên thiêng liêng cho dân, cho nước, cho dân tộc và cho Tổ quốc Việt Nam. Thế thay nhân tài bậc minh, vua Quang Trung mới trị vì được bốn năm thì băng hà, vào tuổi đời 40 (1752-1792). Vua Quang Trung mới sớm là một mất mát lớn lao cho dân, cho nước, và cho độc lập Việt Nam. Bởi vì, những cách sáng tạo với nội trị có tính cách mạng đầy trí tuệ và ngoại giao mới bắt đầu, và ý định đánh Tàu đòi đất (Lưỡng Quảng) chưa kịp thực hiện, thì vua Quang Trung đã mất. Vì vậy, đã có gì để nhớ, nếu vua Quang Trung sống lâu hơn, chắc chắn độc lập Việt Nam đã ghi được nhiều diễm son rồi đáng tự hào trong triều đại Nhà Tây Sơn... Giờ nhớ này có chăng, vì Nguyễn Huệ – Quang Trung đã chọn những người chết hiên hoi: nhà cách mạng thời đại, thiên tài quân sự và chính trị, và là một đời anh hùng dân tộc.

Hàng năm mới đi xuân với, nếu những người đi ngang hàng Bình Định với có niềm tự hào tự nhiên với quê hương mình đã sống sinh ra một đời anh hùng, thì toàn dân Việt cũng có niềm kiêu hãnh với đất nước mình đã có một đời anh hùng Nguyễn Huệ – Quang Trung. Tự hào và kiêu hãnh chưa đủ, mà cần tiếp tục nhớ và bày tỏ lòng biết ơn đời với vua Quang Trung nói riêng và các anh hùng trong độc lập đấu tranh giành nước và giữ nước của dân tộc ta, qua các buổi lễ kỷ niệm long trọng hàng năm, mang màu sắc và tính chất kỷ niệm dân tộc. Điều này rồi quan trọng, để con cháu chúng ta không quên nguồn gốc rồi đáng kiêu hãnh và tự hào với quê hương đất nước Việt Nam của mình, đã sống sinh ra những anh hùng dân tộc và các nhân tài trên mảnh lãnh thổ, qua mảnh thời đại, quá khứ đến hiện tại và tương lai.